

PATRIMONI ▶ Durant més de tres anys, dues de les vuit campanes de la Seu han estat sense tocar. Són la Major i la de Sant Ignasi. La raó és que el motoret que porta cada campana per fer-la balancejar automàticament es va espatllar. El canvi ha servit per modernitzar aquests motorets, que han passat de ser mecànics a ser electrònics, la qual cosa permet que el moviment sigui més progressiu, com un gronxador

La campana més gran de la Seu repica de nou

▶ Després d'estar avariades durant més de tres anys, la Major, que pesa 1.200 quilos, i la de Sant Ignasi tornen a sonar

La campana Major, la més gran. A l'esquerra, a baix, el nou motoret

GEMMA CAMPS | MANRESA

■ Els darrers tres anys, si a Manresa hagués fet falta que les campanes de la Seu toquessin a sometent, no ho haurien pogut fer. La raó és que la campana Major (la més gran del campanar, de 1.200 quilos) i la de Sant Ignasi, que són les que fan aquest toc per «assenyalar alarma i mobilitzar el poble per defensar-se o encalçar malfactors», segons defineix l'Enciclopèdia Catalana, han estat sense funcionar perquè els motorets que les fan balancejar s'havien espatllat.

El canvi dels dos motorets, que feia més de 40 anys que treballaven, ha costat 6.000 euros, l'ha realitzat Elèctrica Garriga i el paguen el Bisbat de Vic, propietari de la Seu, i els Amics de la Seu, l'associació sense la qual no s'haurien fet ni s'estarien fent les obres de rehabilitació a la basílica manresana tan necessàries. La substitució ha consistit a retirar els motorets mecànics avariats i posar-ne dos «amb control electrònic d'arrancada regulada i balanceig, que eviten els sobreesforços elèctrics i en transmissió dels anteriors», explica l'electricista Toni Garriga.

Obviament, el de sometent és un toc que fa molts anys que no s'ha de tocar, però sí que n'hi ha d'altres que s'han hagut de realitzar sense les dues campanes esmentades. El toc diari de les 9 del vespre es fa amb la campana Major.

Reagrupació

Una de les primeres actuacions dels Amics de la Seu va consistir justament en la restauració del conjunt de campanes de la basílica, els anys 70, que va incloure agrupar-les i fer la instal·lació elèctrica. Fins aleshores, estaven repartides (les dues del rellotge al cim del campanar i les altres als finestrals). Ignasi Torras era en aquell moment secretari de l'associació, va dirigir durant 31 anys la Capella de Música de la Seu i és un enamorat del so de les campanes. Explica com a anècdota que un parell de vegades havia caigut el batall daltabaix; per sort, sense fer mal ningú, tenint en compte que «pesa quaranta o cinquanta quilos». El batall és la «peça de ferro en forma de porra suspesa a l'interior de la campana per fer-la sonar colpint-la». Coincidint amb la reforma, Torras i el sagristà Josep Pérez van ser els encarregats d'adaptar les campanes als tocs universals, que van importar de la tradició del centre d'Europa.

La inauguració de la remodelació es va fer el 14 d'agost del 1974.

Els nous motorets

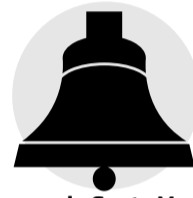
Amb el pas del temps, els motorets que mouen les campanes s'han anat deteriorant. De moment, ha

LES CAMPANES

▶ Campana Major

Any: 1647. Nota: Re
1.200 kg - 1.250 mm/diàmetre

▶ Campana de Santa Maria

Any: 1941. Nota: Mi
1.050 kg - 1.200 mm/diàmetre

▶ Campana de Crist Rei

Any: 1941. Nota: Fa #
750 kg - 1.070 mm/diàmetre

▶ Campana dels Sants Màrtirs Patrons de Manresa

Any: 1941. Nota: La
350 kg - 820 mm/diàmetre

▶ Campana de Sant Miquel

Any: 1974. Nota: Si
298 kg - 800 mm/diàmetre

▶ Campana Ave Maria

Any: 1686. Nota: Re
150 kg - 610 mm/diàmetre

▶ Campana de Sant Martí

Any: 1612. Nota: Re #
140 kg - 600 mm/diàmetre

▶ Campana de Sant Ignasi i Santa Llúcia

Any: 1974. Nota: Mi
120 kg - 520 mm/diàmetre

calgut canviar els dos esmentats, de la campana Major i de Sant Ignasi i Santa Llúcia. La substitució d'un motoret mecànic per un d'elèctric comporta diversos avantatges, com ara que el balanceig és més progressiu, de manera que no ha de fer tant esforç, i consumeix menys, explica Garriga.

Mitjançant aquest nou aparell es pot concretar l'angle d'inclinació de la campana, la frenada i la força. Mentre que amb el sistema mecànic comencen a anar d'una banda a l'altra (fan un semivolteig de 180 graus) amb tota la força des del començament, les dues campanes que tenen el motoret nou ho fan amb un moviment més progressiu, com si es tractés d'un gronxador. L'electricista comenta que «no canvia la nota, que ve donada pel diàmetre i per la construcció de la campana, però pot canviar la intensitat del so i el ritme dels tocs en funció de l'angle de balanceig, que podem variar».

Es tracta d'enginyers exportats de Bèlgica mitjançant un contacte amb campaners d'allà. Inicialment, com que els motors que tenen més de 40 anys eren aleshores, es va procurar portar-los d'allà, però no va ser possible.

Un toc per a cada ocasió

Al marge de l'única campana fixa (Sant Martí), que toca els quarts, de les set restants n'hi ha tres més que funcionen amb martell. La que toca les hores (Santa Maria) i dues que toquen a difunts (Crist Rei i Sants Màrtirs). També hi ha tocs diaris programats: el de 3/4 de 10 del matí per anunciar la missa de les 10; el de les 12 del migdia, l'hora de l'àngelus; el de 3/4 de 7 de la tarda, per a la missa vespertina de les 7; i la de les 9 de vespre, l'hora de l'Ave Maria.

N'hi ha de més llargs per anunciar la missa festiva de 3/4 de 10 del matí; la conventual d'1/4 de 12 del migdia; i la missa festiva anticipada de les 9 del vespre. I també hi ha tocs d'entrant solemnes específics, que inicien cada campana, de la petita a la gran, i seguidament totes juntes. El d'advent, de Nadal, de Quaresma, de Pasqua, del Dijous Sant... el de sometent.

Per accedir al campanar cal anar fins al primer terrat de la Seu, pujar una escala quadrada i, seguidament, per una de cargol molt estreta. És situat a una alçada d'uns trenta metres.

Aquesta setmana ha estat notícia que el litigi que es viu en un poble de l'Alt Penedès a l'entorn de les campanes -els veïns es queixen del soroll- ha acabat instal·lant-hi un mecanisme amortidor per tal que el seu so sigui menys intens. A Manresa, de moment, els canvis que hi fan tenen altres fins.

MÚTUA MANRESANA Mutualitat de Previsió Social

Segons acord de la Junta Directiva de 28 de març de 2012, i en compliment de l'establert en els Estatuts de l'entitat, es convoca els mutualistes a l'Assemblea General Ordinària, que tindrà lloc el dia 26 de juny de 2012 a les 19.00 hores en primera convocatòria, i a les 20.00 hores en segona convocatòria. L'acte es durà a terme a la sala d'actes de l'entitat (carrer Flor de Lis, 33, Althaia-Centre Hospitalari), a Manresa.

ORDRE DEL DIA

1. Aprovació dels comptes anuals de l'exercici 2011.
Proposta de distribució de resultats i aprovació de gestió de la Junta.
2. Informe de la Comissió de Control.
3. Nomenament dels auditors per a l'exercici 2012.
4. Nomenament d'un nou membre de la Junta Directiva.
5. Nomenament d'un nou membre de la Comissió de Control.
6. Nomenament de tres assembleistes per signar l'acta.
7. Assumptes diversos.
8. Torn obert de paraules.
9. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de l'Assemblea Ordinària.

Per assistir a l'Assemblea Ordinària, els mutualistes hauran d'acreditar-se mitjançant el Document Nacional d'Identitat o document equivalent.

La documentació bàsica pel que fa als comptes anuals de l'exercici 2011 restarà a disposició dels mutualistes, des de la data de la convocatòria fins a la celebració de l'Assemblea General.

Per a qualsevol consulta que tingui a veure amb l'Assemblea, els mutualistes podran adreçar-se al telèfon 938 773 333.

El president de la Junta Directiva
Manresa, 6 de juny de 2012

 mútua manresana
salut solucions